

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลโนนเต็ง

จัดทำโดย กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง
อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

รายงานเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ศึกษาหาความรู้ในเรื่อง เส้นทางภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตตำบลโนนเต็ง และได้ศึกษาอย่างเข้าใจเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาหาความรู้

ผู้จัดทำหวังว่ารายงานเล่มนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน และผู้ศึกษาหาความรู้ในเรื่องเส้นทางภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลโนนเต็ง หากมีข้อแนะนำหรือข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับไว้ และขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะผู้จัดทำ

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ประวัติความเป็นมา อบต.โนนเต็ง	๑ - ๔
ความหมายภูมิปัญญาท้องถิ่น	๕
ลักษณะภูมิปัญญาท้องถิ่น	๖ - ๗
ความสำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่น	๘
ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น	๙
แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น	
- ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	
- ด้านศิลปกรรม	
- ด้านเกษตรกรรม	
- ด้านโภชนาการ	
- ด้านกองทุน	
- ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี	
คำอธิบายแบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น	

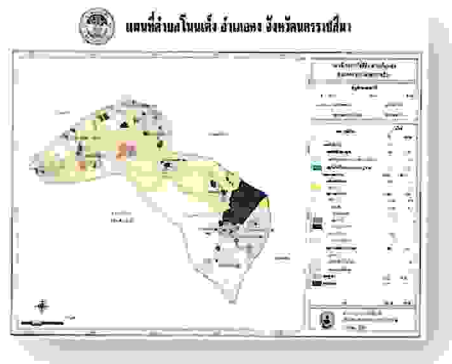
ประวัติความเป็นมา

ตำบลโนนเต็งเดิมที่ขึ้นอยู่กับตำบลหนองมะนาว ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ทางอำเภอขอแยกจากตำบลหนองมะนาวเป็นตำบลโนนเต็ง ทั้งหมดมี ๘ หมู่บ้าน วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๒๓ ได้มีการเลือกกำนันตำบลโนนเต็งขึ้น ซึ่งมีนายประสงค์ วรรณพุด ได้รับการคัดเลือกให้เป็นกำนันคนแรก อยู่ต่อมากำนันตำบลโนนเต็งได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑ ตำแหน่งกำนันจึงว่างลง วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๓๑ ได้มีการเลือกกำนันตำบลโนนเต็งคนใหม่ขึ้นเป็นคนที่ ๒ โดยนายสอง ไกรอำ เป็นกำนันตำบลโนนเต็ง และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคนแรก ได้ยกฐานะสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาได้มีการได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง ขึ้นโดยมีนายยอด พิมพิกลาง เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการปกครองมี นายอึ้ง อูขุนทด เป็นกำนันตำบลโนนเต็ง พื้นเพดั้งเดิมของชาวบ้าน ส่วนใหญ่เป็นชาวโคราชโดยกำเนิด อพยพมาจากอำเภอใกล้เคียง เช่น อำเภอโนนสูง อำเภอโนนไทย อำเภอขามสะแกแสง และอำเภอด่านขุนทด ภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภาษาโคราช ประเพณียังรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของชาวไทยทั่ว ๆ ไป และมีงานประเพณีงานบุญทางด้านศาสนาทั่ว ๆ ไป การตั้งถิ่นฐานของชาวบ้าน ส่วนใหญ่จะตั้งกันเป็นกลุ่มตามเครือข่าย และเพื่อนบ้านเป็นส่วนใหญ่

ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลโนนเต็งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ตั้งอำเภอ ระยะห่างจากที่ตั้งอำเภอ ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้คือ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลหนองมะนาว อำเภอคง
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองหัวฟาน อำเภอขามสะแกแสง
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลเมืองคง อำเภอคง
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลหนองบัว อำเภอคง

หมู่บ้านชุมชน

มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๑๒ หมู่บ้านดังนี้

	หมู่ที่ ๑	บ้านโนนเต็ง
	หมู่ที่ ๒	บ้านหนองกก
	หมู่ที่ ๓	บ้านทองหลาง
	หมู่ที่ ๔	บ้านหนองอ้ายอู้ก
	หมู่ที่ ๕	บ้านตลุกสาหร่าย
	หมู่ที่ ๖	บ้านหนองกระทุ่มเตียน
	หมู่ที่ ๗	บ้านโนนไร่พัฒนา
	หมู่ที่ ๘	บ้านดอนสามัคคี
	หมู่ที่ ๙	บ้านโนนทอง
	หมู่ที่ ๑๐	บ้านโคกน้อยพัฒนา
	หมู่ที่ ๑๑	บ้านใหม่บัวทอง
	หมู่ที่ ๑๒	บ้านหนองบัวกระจาย

วัด โรงเรียน

การศาสนา

ประชาชนในตำบลโนนเต็ง นับถือศาสนาพุทธ โดยมี ศาสนสถาน ๑๐ แห่ง คือ

๑ วัดบ้านโนนเต็ง	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนเต็ง
๒ วัดบ้านหนองกก	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ บ้านหนองกก
๓ วัดบ้านทองกลาง	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ บ้านทองกลาง
๔ วัดบ้านหนองบัวกระจายโนนเต็ง	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔ บ้านหนองอ้ายอู้ก
๕ วัดบ้านตลุกสาหร่าย	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๕ บ้านตลุกสาหร่าย
๖ วัดบ้านหนองกระทุ่มเตียน	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๖ บ้านหนองกระทุ่มเตียน
๗ วัดป่ามรณานุสติ	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๗ บ้านโนนไร่พัฒนา
๘ วัดป่าแสงธรรม	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๘ บ้านดอนสามัคคี
๙ โนนทองศรีวราราม	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๙ บ้านโนนทอง
๑๐ สำนักสงฆ์บ้านใหม่บัวทอง	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑๑ บ้านใหม่บัวทอง
๑๑ วัดโนนหนองขาม	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๙ บ้านโนนทอง

การศึกษา

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง มีโรงเรียนในพื้นที่ระดับประถมศึกษา จำนวน ๕ โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านโนนเต็ง โรงเรียนบ้านตลุกสาหร่าย โรงเรียนวัดบ้านหนองกก โรงเรียนบ้านทองหลาง และ โรงเรียนบ้านหนองบัวกระจ่าย

การจัดการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง ได้ดำเนินการตามโครงการถ่ายโอนภารกิจ การจัดการศึกษาอนุบาล ๓ ขวบ ซึ่งปฏิบัติตามนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๗๘ และ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๓๐ กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายถ่ายโอนการจัดการศึกษาอนุบาล ๓ ขวบ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๔๔ โดยให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติระดับเด็กอนุบาล ๓ ขวบเข้าเรียน แต่ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในการจัดการศึกษาอนุบาล ๓ ขวบ โดยสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการและครูอัตราจ้างหรือครูผู้สอนให้ช่วยดำเนินการสอนต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเด็กก่อนวัยเรียน อนุบาล ๓ ขวบ โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๔ ศูนย์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนเต็ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านตลุกสาหร่าย , ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองกก และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัวกระจ่าย

การสาธารณสุข

ตำบลโนนเต็ง มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนเต็ง ตั้งอยู่ที่ บ้านโนนเต็ง หมู่ที่ ๑ โดยมี นายสายยันต์ บินขุนทด เป็น ผู้อำนวยการ

เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมของตำบลโนนเต็ง มีถนนสายหลัก คือ ถนนเมืองคง - บ้านเหลื่อมทางหลวงหมายเลข ๒๑๖๐ และถนนสาย เมืองคง - ขามสะแกแสง ๒๑๕๐ และถนนลาดยางสายบ้านโนนเต็ง-บ้านหนองอ้ายอู้ก

นำมาใช้แก้ไขป้องกันควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ให้เกิดเป็นปัญหาขึ้นหรือให้เป็นไป ตามที่ตนเองหรือชุมชน ต้องการ

ดังนั้น องค์ประกอบของภูมิปัญญาจึงมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ภูมิปัญญาที่มีอยู่เกิดคุณค่าแก่ความ ภาคภูมิใจซึ่งได้แก่ ความคิดที่เกิดจากการจินตนาการจากสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในสังคม ความรู้ที่เกิดจากภูมิ ความรู้ที่ได้จากการทดสอบทดลองหลายครั้งจนได้ความรู้ที่แท้จริง ความเชื่ออันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ที่มีบาปบุญคุณโทษ และจิตวิญญาณเข้ามาเกี่ยวข้องกับค่านิยมที่คนในสังคมให้การยกย่องเชิดชูว่าเป็นสิ่งดีงาม ควรค่าแก่การอนุรักษ์ให้มีการสืบทอดแก่ลูกหลาน ความเห็นที่เกิดจากพิจารณารอบคอบจากชุมชนจนเกิดการ ยอมรับด้วยความจริงใจ ความสามารถอันเกิดจากพรสวรรค์หรือจากการฝึกฝนจนสามารถแก้ปัญหาของชุมชน ได้ ความฉลาดไหวพริบการแก้ไข เช่นกัน ย่อมเกิดขึ้นจากจินตนาการ ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ และ ค่านิยม การสั่งสมประสบการณ์ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จนสามารถสร้างองค์ความรู้และสังเคราะห์ใหม่ให้มี ความก้าวหน้าและนำมาใช้งานได้ดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภูมิปัญญาเหล่านี้สะท้อนออกมาเป็น ๓ ลักษณะที่สัมพันธ์ใกล้ชิดกัน คือ

๑. ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกันคือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับโลก สิ่งแวดล้อม สัตว์ พืช ธรรมชาติ
๒. ความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ที่ร่วมกันในสังคมหรือในชุมชน
๓. ความสัมพันธ์กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งเหนือธรรมชาติ สิ่งที่ไม่สามารถสัมผัสได้

ความสำคัญของภูมิปัญญา

นิตี เอียวศรีวงศ์ (๒๕๓๖ : ๓) ได้แบ่งความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๔ ประการ คือ

๑. **ความรู้และระบบความรู้** ภูมิปัญญาไม่ใช่สิ่งที่เกิดแวบขึ้นมาในหัว แต่เป็นระบบความรู้ที่ชาวบ้านมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เป็นระบบความรู้ที่ไม่เป็นวิทยาศาสตร์ ฉะนั้นในการศึกษาเข้าไปดูว่าชาวบ้าน “รู้อะไร” อย่างเดียวไม่พอต้องศึกษาด้วยว่าเขาเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นอย่างไร

๒. **การสั่งสมและการกระจายความรู้** ภูมิปัญญาเกิดจากการสั่งสม และกระจาย ความรู้ ความรู้นั้นไม่ได้ลอยอยู่เฉย ๆ แต่ถูกนำมาบริการคนอื่น เช่น หมอพื้นบ้าน ชุมชน สั่งสมความรู้ทางการแพทย์ไว้ในตัวคน ๆ หนึ่ง โดยมีกระบวนการที่ทำให้เขาสั่งสมความรู้ เราควรศึกษาด้วยว่ากระบวนการนี้เป็นอย่างไร หมอคนหนึ่งสามารถสร้างหมอคนอื่นต่อมาได้อย่างไร

๓. **การถ่ายทอดความรู้** ภูมิปัญญาชาวบ้านไม่ได้มีสถาบันถ่ายทอดความรู้แต่มีกระบวนการถ่ายทอดที่ซับซ้อน ถ้าเราต้องการเข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่น เราต้องเข้าใจกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งด้วย

๔. **การสร้างสรรคและปรับปรุง** ระบบความรู้ของชาวบ้านไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่แต่ถูกปรับเปลี่ยนตลอดมา โดยอาศัยประสบการณ์ของชาวบ้านเอง เรายังขาดการศึกษาว่าชาวบ้านปรับเปลี่ยนความรู้ และระบบความรู้เพื่อเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างไร

ประเภทของภูมิปัญญา

มณีนีภา ชูติบุตร (๒๕๓๘ : ๒๑) และนิคม ชมพู่หลง (๒๕๔๒ : ๑๓๑) ได้แบ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ออกเป็น ๔ กลุ่ม คือ

๑. คติ ความคิด ความเชื่อ และหลักการ เป็นพื้นฐานขององค์ความรู้ ที่ถ่ายทอดกันมา
๒. ศิลปะ วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียม ประเพณีที่เป็นแบบแผนของการดำเนินชีวิตที่ปฏิบัติ สืบทอดกันมา
๓. การประกอบอาชีพในแต่ละท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับกาลสมัย
๔. แนวคิดหลักปฏิบัติและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ชาวบ้านนำมาใช้ในชุมชนเป็นอิทธิพล ของ

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ได้แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๑๐ กลุ่ม ดังนี้ ได้แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ๑๐ กลุ่ม ดังนี้

๑. ด้านเกษตรกรรม เช่น การเพาะปลูก การขยายพันธุ์ การเลี้ยงสัตว์ การเกษตรผสมผสาน การทำไร่นาสวนผสม การปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร เป็นต้น
๒. ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม เช่น การจัดสาน ทอ การช่าง การทอผ้า การแกะสลัก เป็นต้น
๓. ด้านการแพทย์แผนไทย เช่น หมอสมุนไพร หมอยากลางบ้าน หมอนวดแผนโบราณ หมอยาหม้อ
๔. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การอนุรักษ์ป่าชายเลน

๕. ด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน เช่น ผู้นำในการจัดการกองทุนของชุมชน ผู้นำในการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการรักษายาบาล ผู้นำในการจัดระบบสวัสดิการ บริการชุมชน เป็นต้น

๖. ด้านศิลปกรรม เช่น วาดภาพ (กิจกรรม) การปั้น (ประติมากรรม) นาฏศิลป์ ดนตรี การแสดง การละเล่นพื้นบ้าน นันทนาการ เป็นต้น

๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม เช่น ความสามารถในการอนุรักษ์ และสร้างผลงานด้านภาษา วรรณกรรมท้องถิ่น การจัดทำสารานุกรมภาษา หนังสือโบราณ การฟื้นฟู การเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น

๘. ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี เช่น ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อ และประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบททางเศรษฐกิจ สังคม การถ่ายทอด วรรณกรรม คำสอน การประยุกต์ประเพณีบุญ เป็นต้น

๙. ด้านโภชนาการ เช่น ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์ และปรุงแต่งอาหารและยา ได้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก เป็นต้น

๑๐. ด้านองค์กรชุมชน เช่น ร้านค้าชุมชน ศูนย์สวัสดิการตลาด กลุ่มออมทรัพย์องค์กรด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มจักรสาน กลุ่มทอผ้า กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มตีมีด ตีชวาน เครื่องมือที่ทำจากเหล็ก กองทุนสวัสดิการชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

จากการแบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นักการศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นสามารถแบ่งตามลักษณะของคนในท้องถิ่นหรือชุมชนได้คิดหรือ ได้รับการถ่ายทอดและปฏิบัติสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษ ซึ่งเกิดจากความเชื่อ ความรู้สึก ความนึกคิด ในการสร้างสรรค์แบบแผนของการดำเนินชีวิต รวมถึงการนำเทคโนโลยีพื้นบ้านมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
ภูมิปัญญาท้องถิ่น : ผลิตภัณฑ์งานสานเส้นพลาสติก	
๑.๑ ประวัติความเป็นมา : เดิมที่ได้ไปทำบุญตักบาตรที่วัดป่าเทพาลัย ไปพบเห็นตะกร้าสานแล้วนึกสนใจ จึงซื้อมา ๑ ใบ จากกลุ่มอาชีพที่ตั้งอยู่ในวัดป่าเทพาลัย ได้สอบถามและศึกษามาเรื่อยๆ ศึกษาจากอินเตอร์เน็ต จากหนังสือ จากสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้ไปพบเห็นมา จากนั้นจึงเริ่มทดลอง สานตะกร้า ช่วยกัน ๒ คน สามีกรรรยา ศึกษาหลายๆ จากวัตถุดิบที่พบเห็น แล้วนำมาดัดแปลง ทำเป็นสินค้าออกมาจำหน่าย จนถึงปัจจุบัน	
๑. ผลิตภัณฑ์	
๑.๒ อัตลักษณ์(เอกลักษณ์) <ul style="list-style-type: none">- ตะกร้าสานจะมีรูปดอกไม้เป็นสัญลักษณ์	
๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ	
๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน <ul style="list-style-type: none">- เป็นวิทยากร ช่วยสอนให้กับเด็กนักเรียน ในชุมชนที่สนใจหรือชาวบ้านที่สนใจ- เป็นวิทยากรสอนให้กลุ่มสตรี	
๒. กระบวนการผลิต	
๒.๑ วัตถุดิบและส่วนประกอบ <ol style="list-style-type: none">๑. เส้นพลาสติก๒. ลวด๓. ส่วนไฟฟ้า๔. สานสำเร็จ๕. เครื่องมือตัดสาย	
๒.๒ ขั้นตอนการผลิต <ul style="list-style-type: none">- นำเส้นพลาสติกมาตัดให้ได้ขนาดที่ต้องการ จากนั้นสานให้เป็นลายที่ต้องการ- ตัดลวดที่ขอบตะกร้า- นำลายสำเร็จมาติดที่ขอบตะกร้าทั้ง ๒ ด้าน	

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น : พวงหรีด – ดอกไม้จันทน์</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา : เริ่มจัดตั้งกลุ่มปี พ.ศ. ๒๕๕๖ นางวาริ ขอเหนี่ยวกลาง ได้เชิญชวนเพื่อนบ้านในหมู่บ้านมาทำดอกไม้จันทน์ ซึ่งได้สังเกตเห็นว่าการจัดงานฌาปนกิจศพต้องใช้ดอกไม้จันทน์ จึงพากันทำดอกไม้จันทน์จากกระดาษ ตัดติดเป็นวงกลม ช่วงแรกส่งขายตลาด จากนั้นประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้าน และชุมชนใกล้เคียง ให้มาอุดหนุนกลุ่มดอกไม้จันทน์ ต่อมาได้เข้าอบรมการทำพวงหรีด – ดอกไม้จันทน์จากองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง เป็นผู้จัดการอบรม จึงได้เปลี่ยนมาทำพวงหรีด – ดอกไม้จันทน์ ขายในหมู่บ้านและชุมชนใกล้เคียง ในราคาย่อมเยามาจนถึงปัจจุบัน</p>	
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>๑.๒ อັตลักษณ์(เอกลักษณ์)</p> <ul style="list-style-type: none">- ราคาถูก <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ</p> <p>๑.๓ ความสัมพันธ์กับชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none">- ช่วยกระจายรายได้ให้กับชุมชน- ช่วยให้หมู่บ้านในชุมชนได้ใช้สินค้าดี มีคุณภาพ ราคาถูก	
๒. กระบวนการผลิต	
<p>๒.๑ วัตถุดิบและส่วนประกอบ</p> <ol style="list-style-type: none">๑. โครงฟางรูปวงกลม รูปหยดน้ำ๒. กลีบดอก๓. ด้าย๔. ก้านสำเร็จรูป – เทียน๕. ไม้แหลม	

๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

- นำกลีบดอกมาจัดเป็นช่อดอกไม้ประดับเข้าด้วยกัน ทำแบบนี้ไว้หลายๆดอก
- จากนั้นนำโครงฟานมา แล้วจัดช่อดอกไม้เสียบลงบนโครงฟานให้รอบ จัดให้สวยงามเป็นอันสำเร็จ

๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

- สวย ราคาถูก

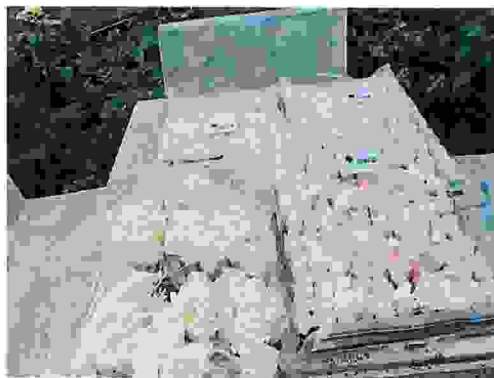
๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ : ชื่อกรรมการบริหาร

๑. นางวารีย์ ขอนเหนียวกลาง
๒. นางแดง กนกนอก
๓. นายประหยัด พิษทองกลาง

๓.๒ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

- บ้านเลขที่
- หมู่บ้านและชุมชนใกล้เคียง
- โทร ๐๘๑-๘๗๖-๔๗๑-๓

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
ภูมิปัญญาท้องถิ่น : ช่างจักสาน / ไม้กวาดดอกหญ้า/ ไม้กวาดพรางมะพร้าว	
๑.๑ ประวัติความเป็นมา : นายสน ชวนกลาง ที่อยู่ ๑๗๐ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา เป็นช่างจักสานพื้นบ้านในชุมชนบ้านหนองบัวกรจ่ายได้สืบทอดมาจากคุณตา - คุณยาย และได้ฝึกหัดด้วยตนเองจากการดูจาก YouTube วิธีการทำไม้กวาดจนเกิดความชำนาญ และเริ่มทำทดลองใช้ภายในครอบครัว ต่อมาได้ขยายให้เพื่อบ้านได้ใช้และชาวบ้านบอกต่อจนทำให้ นายสน ชวนกลาง มีชื่อเสียงในด้านการจัดทำไม้กวาด และได้เริ่มทำไม้กวาดขายในชุมชน และได้ส่งออกขายในพื้นที่ใกล้เคียง และต่างจังหวัด เป็นประจำ โดยราคาจะเริ่มต้นที่ ๓๕ - ๕๐ บาท	
๑. ผลิตภัณฑ์	
๑.๒ อັตลักษณ์(เอกลักษณ์) - มีคุณภาพดี คงทน ราคาถูก	
๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ	
๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน - เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน/โรงเรียน ฯลฯ	
๒. กระบวนการผลิต	
๒.๑ วัตถุดิบและส่วนประกอบ - ไม้ไผ่ - ก้านมะพร้าว - น้ำยางมะตอย - ดันหญ้า (ดอกโพง) - เชือกไนล่อน	
๒.๒ ขั้นตอนการผลิต - ตัดไม้ไผ่ความยาวประมาณ ๘๐ ซม. เพื่อให้เป็นด้ามไม้กวาด - นำดันหญ้า (ดอกโพง) / ก้านมะพร้าว มาประกอบจนได้รูปทรง - นำเชือกไนล่อนมาสอดมัดให้แน่นและได้มาตรฐาน	

๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๒ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

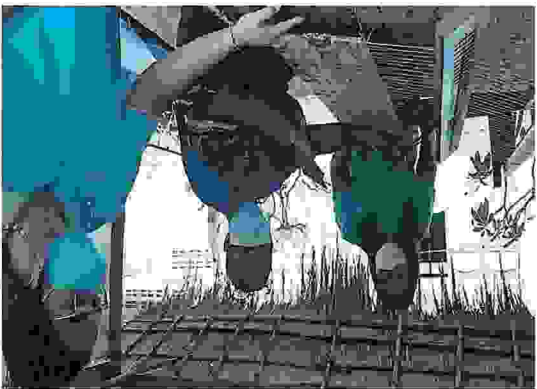
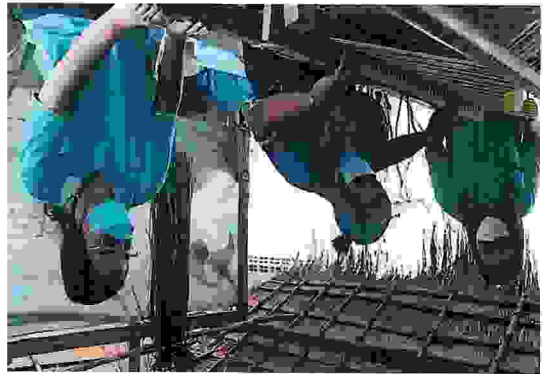
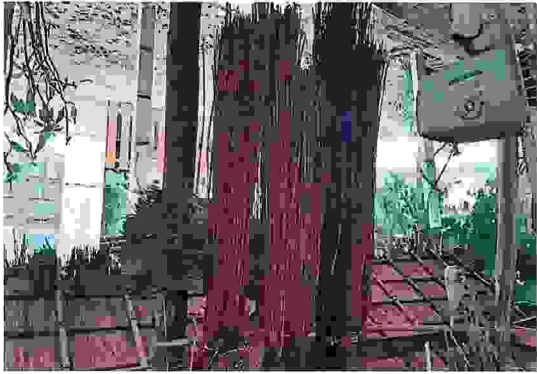
- บ้านเลขที่ ๑๗๐ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา
- เบอร์โทร ๐๖๒ ๕๕๐๖๖๗๒

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
ภูมิปัญญาท้องถิ่น : เสื่อจันทบูร	
๑.๑ ประวัติความเป็นมา : นางอนงค์ หอมยี่สุน ที่อยู่ ๒๒๗ หมู่ที่ ๔ ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ได้รับสืบทอดมาจาก คุณยายแต๊ะ ได้มาฝึกสอนให้ทำการทอเสื่อจันทบูร แหล่งที่มาของต้นจันทบูรอาศัยอยู่ตามแม่น้ำลำคลองในชุมชน และตามธรรมชาติ และเวลาว่างจากงานประจำ หรือว่างการทำทำเกษตรกรรมก็จะไปหาต้นจันทบูรเพื่อนำมาไว้ในกรทอเสื่อจันทบูร เพื่อใช้ในครอบครัว แต่ถ้าปีนั้นๆ มีการผลิตเยอะก็จะขายในราคา ผืนละ ๓๐๐ - ๕๐๐ บาท ขึ้นอยู่กับความกว้างความยาว และลวดลายของเสื่อจันทบูร	
๑. ผลิตภัณฑ์	
๑.๒ อັตลักษณ์ (เอกลักษณ์) - ผืนใหญ่ ลายสวย	
๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ	
๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน - เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน/โรงเรียน ฯลฯ	
๒. กระบวนการผลิต	
๒.๑ วัตถุดิบและส่วนประกอบ - โรงทอ - เชือกในลอน - ไม้สอด - ฟืม - ต้นจันทบูร - สีย้อมผ้า	
๒.๒ ขั้นตอนการผลิต - ตัดต้นจันทบูรต้นที่สมบูรณ์ นำมาผ่าครึ่ง แต่งให้มีขนาดเส้นเท่ากัน - นำต้นจันทบูรที่ผ่าครึ่งไปผึ่งแดดให้แห้ง - นำมาย้อมสีให้สวยงามตามใจชอบ	

២០១៥ គ.ជ.ប -

គម្រោងលើកស្ទួយជំនាញកម្រិតខ្ពស់ សម្រាប់ស្ត្រីកម្រិតខ្ពស់ និងប្រជាជនក្រីក្រ -

គម្រោងអភិបាលកិច្ចសហគមន៍ ៣១

របាយការណ៍ប្រចាំខែ ខែសីហា ២០១៥

របាយការណ៍ប្រចាំខែ ខែសីហា ២០១៥

គម្រោងអភិបាលកិច្ចសហគមន៍ ៣១

របាយការណ៍

គម្រោងអភិបាលកិច្ចសហគមន៍ ៣១ គម្រោងអភិបាលកិច្ចសហគមន៍ ៣១ គម្រោងអភិបាលកិច្ចសហគមន៍ ៣១ គម្រោងអភិបាលកិច្ចសហគមន៍ ៣១ គម្រោងអភិបាលកិច្ចសហគមន៍ ៣១

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตรายณ์	
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น : เพลงพื้นเมือง</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา : นายอภิโชค พันใจ ที่อยู่ ๑๑๗ หมู่ที่ ๒ ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา เป็นศิลปินเพลงโคราช ประจำหมู่บ้านหนองกก โดยการสืบทอดการร้อง การรำ มาจากครูเพลงมืออาชีพ อาจารย์ประสิทธิ์ ครูพะไล โดยเพลงโคราชดั้งเดิมเรียกว่าเพลงก้อม ได้ว่าที เป็นภาพกลอน และพัฒนาเรื่อยๆ จนถึงยุคปัจจุบัน เป็นวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของโคราช การแสดงแรกเริ่ม เรียกว่าเพลงเชิญ และทักทายถามข่าวเป็นคู่ ตอบโต้กันเป็นบทกลอนตามเนื้อเรื่องที่แสดงสอดแทรกความสนุกสนานเพิ่มเนื้อกลอนที่ทันสมัยเหตุการณ์ในปัจจุบัน หรือ เรียกว่ากลอนสด ต่อกลอนกับคู่ที่แสดง ชุดแต่งกาย ผู้ชายเสื้อคอกลม จูงกระเบน ผ้าขาวม้า ผู้หญิงเสื้อผ้าไหม ผ้าจูงกระเบน จำนวนผู้แสดง จำนวน ๒ คู่ ชาย ๒ คน หญิง ๒ คน หรือตามที่เจ้าภาพติดต่อกันตามต้องการ เวลาที่ใช้ในการแสดง โดยปกติจะให้เวลา ๒ - ๓ ชั่วโมง การคิดราคาค่าจ้าง โดยการคิดเป็นชั่วโมงๆ ละ ๒,๕๐๐ บาท ต่อคณะ หรือราคาตามระยะทางใกล้/ไกล ปัจจุบันมีสมาคมเพลงโคราชตั้งอยู่วิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และมีการสืบทอดให้กับผู้ที่สนใจที่โรงเรียนบึงพลาญชัย บ้านเกาะ นครราชสีมา</p>	
๑. ผลิตรายณ์	
<p>๑.๒ อีตลักษณ์(เอกลักษณ์)</p> <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ</p>	

๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน

- เป็นศิลปินเพลงโคราชประจำหมู่บ้านหนองกก หมู่ที่ ๒ ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

๒. กระบวนการผลิต

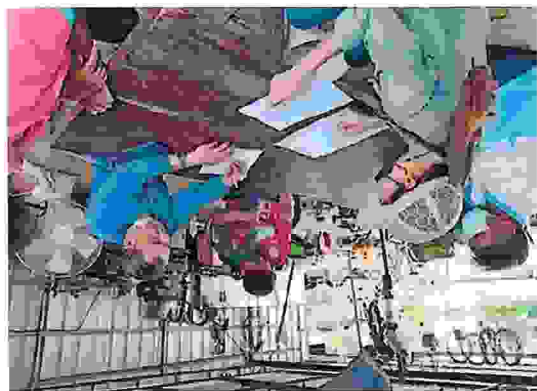
๒.๑ วัตถุประสงค์และส่วนประกอบ

๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

រូបថតសម្រាប់ ឆ្នាំ ២០១២ - ២០១៣ - ២០១៤ - ២០១៥ - ២០១៦ - ២០១៧ - ២០១៨ - ២០១៩ - ២០២០ - ២០២១ - ២០២២ - ២០២៣ - ២០២៤ - ២០២៥ - ២០២៦ - ២០២៧ - ២០២៨ - ២០២៩ - ២០៣០ - ២០៣១ - ២០៣២ - ២០៣៣ - ២០៣៤ - ២០៣៥ - ២០៣៦ - ២០៣៧ - ២០៣៨ - ២០៣៩ - ២០៤០ - ២០៤១ - ២០៤២ - ២០៤៣ - ២០៤៤ - ២០៤៥ - ២០៤៦ - ២០៤៧ - ២០៤៨ - ២០៤៩ - ២០៥០

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปกรรม	กรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น : อุโบสถพิสดาร โบสถ์หินวัดบ้านโนนเต็ง</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา :</p> <p>อุโบสถพิสดาร ตั้งอยู่ที่วัดโนนเต็ง ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา จัดสร้างขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยพระอาจารย์จิต จิตตปัญญา (ปัจจุบัน ท่านได้สมณศักดิ์เป็น พระครูวิสุทธิภาวนาญาณ เจ้าอาวาสวัดป่าเทพาลัย และอีกตำแหน่งคือ รองเจ้าคณะอำเภอบัวใหญ่) ซึ่งขณะนั้นพระอาจารย์จิต ท่านได้มาจำพรรษาอยู่ที่วัดโนนเต็ง โดยนำญาติโยมพัฒนาวัดและปฏิบัติธรรมอยู่เป็นประจำ ท่านเห็นว่าวัดบ้านโนนเต็งยังไม่มีพระอุโบสถ ท่านจึงได้ปรึกษากับผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งขณะนั้นคือนายหวัน ขอพาวงกลาง และได้ประชุมชาวบ้าน โดยพระอาจารย์จิตท่านผู้ประกอบออกแบบ ซึ่งไม่เหมือนกับพระอุโบสถทั่วไป เพราะตัวอุโบสถนั้นเป็นรูปถ้ำ โดยนำหินก้อนใหญ่ๆ และอิฐแตก ไผ่แตกมาสร้าง แล้วใช้ปูนซีเมนต์ผสมโบกทับให้ติดกับโครงเหล็กบนหลังคาอุโบสถ จะมีเจดีย์ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งพระอาจารย์จิตได้มาจากประเทศอินเดีย และจะบรรจุวัตถุโบราณตลอดจนเหรียญ และพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านได้ถวายพระอาจารย์จิตให้บรรจุไว้ เพื่อเคารพสักการบูชา และเป็นสิริมงคลกับพุทธศาสนิกชนสืบไป รอบๆ ตัวอุโบสถจะปลูกไม้ดอกไม้ประดับ มีทั้งไม้ยืนต้นและไม้เลื้อยดูสวยงามเข้ากับอุโบสถ ซึ่งถือว่าเป็นอุโบสถพิสดารไม่เหมือนกับอุโบสถที่ท่านได้เคยพบเคยเห็นแน่นอน ดังนั้นจึงขอเชิญชวนทุกท่านแวะชมและกราบนมัสการขอพร เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ท่านจะได้พบกับความสมหวัง และร่ำรวยยิ่ง ๆ ขึ้นไปแน่นอน</p>	
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>๑.๒ อັตลักษณ์(เอกลักษณ์)</p> <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ</p>	

๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน

- ประชาชนได้ร่วมสืบสานพระพุทธศาสนา
- เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับชุมชน

๒. กระบวนการผลิต

๒.๑ วัตถุประสงค์และส่วนประกอบ

๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

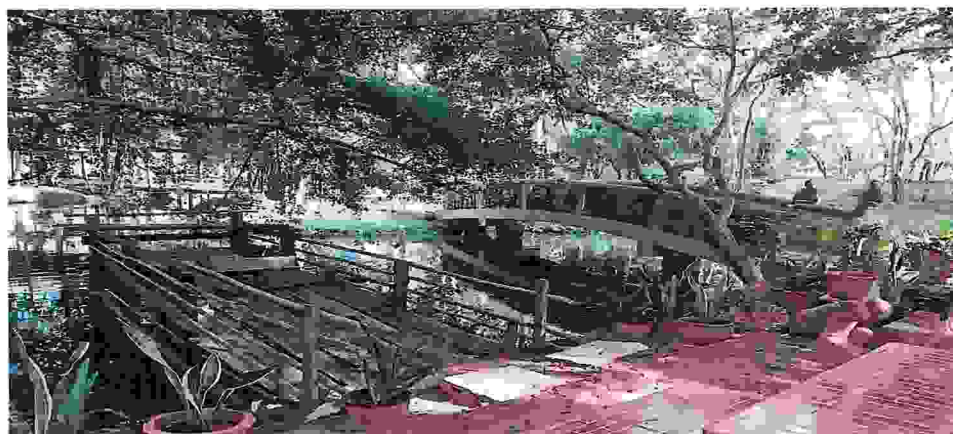
๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

- วัดบ้านโนนเต็ง อำเภอกอง จังหวัดนครราชสีมา

๓.๒ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น : คณะวงมโหรี บรรหารคอมโบ้</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา : นายศุภชัย นิมพาลี (ลุงหาร) และ นายสะอึ้ง อุซุท (ลุงอึ้ง) ได้รับการสืบทอดมาจากอาจารย์สน และด้วยความชอบเสียงดนตรี และเรียนรู้จากผู้ใหญ่ และตามวงดนตรีในอดีตและปัจจุบันทางคุณลุงหารได้รับงานแรกที่จังหวัดจันทบุรี และได้นำคณะวงมโหรีของคุณลุงบรรหารรวมกลุ่มกันฝึกซ้อมในวง และมีการตั้งชื่อว่า (คณะมโหรี บรรหารคอมโบ้) เครื่องดนตรีประกอบด้วย ๑. ระนาดเอก ๒.กลอง ๓.ตะโพน ๔.ฉิ่ง ๕.ฆ้อง ๖.ปี โดยเริ่มตั้งวงตั้งแต่สมัยเป็นวัยรุ่น เมื่อประมาณ ๒๐ ปี ที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบัน ค่าจ้างราคาเริ่มต้นที่ ๒,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท หรือตามระยะทาง ไกล - ใกล้ งานที่รับเป็นงานภายในชุมชนและเขตนอกพื้นที่ต่างจังหวัด</p>	
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>๑.๒ อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)</p> <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ</p> <p>๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน - เป็นวงมโหรีประจำหมู่บ้านและในเขตพื้นที่ตำบลโนนเต็ง และตำบลใกล้เคียง</p>	
๒. กระบวนการผลิต	
๒.๑ วัตถุประสงค์และส่วนประกอบ	

๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๒ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

- บ้านเลขที่ ๒๑๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา
- เบอร์โทร ๐๘๙ ๘๔๖๐๐๗๖

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านศิลปกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตรายณ์	
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น : ประติมากรรมเปลือกหอย วัดบ้านทองหลาง</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา</p> <p>วัดบ้านทองหลาง มีประติมากรรมที่ทำมาจากเปลือกหอยตั้งกล่าวเกิดจากความศรัทธาเริ่มของท่านเจ้าอาวาสวัดบ้านทองหลาง พระอาจารย์แดง พรหมจาโร เนื่องจากฐานของศาลาการเปรียญวัดชำรุดแตกหัก ท่านจึงคิดซ่อมแซมศาลาโดยใช้เปลือกหอยและปูนซีเมนต์เพื่อทำการยึดฐานศาลาที่ชำรุด แต่เมื่อทำการแล้วเสร็จทำให้เห็นว่าประติมากรรมที่สวยงามจึงได้ทำต่อไปอีกหลายจุดภายในวัด โดยท่านก็เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างเอง โดยเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ สำหรับเปลือกหอยที่ใช้การก่อสร้างชาวบ้านทองหลาง เป็นผู้นำหอยเชอรี่จากผาที่กัดทำลายต้นข้าวมาถวายวัด ถือเป็นกรำจัดศัตรูข้าวอีกทางหนึ่ง สำหรับการก่อสร้างพระอาจารย์แดงเป็นผู้จัดซื้อปูนซีเมนต์และดำเนินการก่อสร้างเอง</p> <p>การเดินทาง : สามารถเดินทางเข้าสู่ตำบลได้ ๒ เส้นทาง คือ ทางหลวงแผ่นดินสายอำเภอคง ถึงอำเภอบ้านเหลื่อม เป็นถนนลาดยาง และทางหลวงแผ่นดินสายอำเภอคง ถึงอำเภอขามสะแกแสงเป็นถนนลาดยาง และมีถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเป็นสายหลักของตำบลจากบ้านหนองอ้ายอู้ก ถึงบ้านโนนเต็งผ่านบ้านทองหลาง</p>	
๑. ผลิตรายณ์	
<p>๑.๒ อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)</p> <ul style="list-style-type: none">- กำแพง , ศาลา , เเมรุ ทั้งหมดเป็นประติมากรรมที่ทำมาจากเปลือกหอย <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ</p> <p>๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none">- ประชาชนได้ร่วมสืบสานพระพุทธศาสนา- เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับชุมชน	

๒. กระบวนการผลิต

๒.๑ วัตถุดิบและส่วนประกอบ

- เปลือกหอย
- ปูนซีเมนต์
- สีนํ้ามัน

๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

- วัดบ้านทองหลาง ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

๓.๒ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตรายณ์	
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองอ้ายอู้ก และบ้านหนองบัวกระจาย</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองอ้ายอู้ก และบ้านหนองบัวกระจาย จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองบัวกระจายและหนองอ้ายอู้ก เมื่อ วันที่ ๑ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ โดยมีสมาชิกกลุ่มจัดตั้ง จำนวน ๒๘ ราย แหล่งเงินทุนได้มาจากการ ระดมทุนจากสมาชิก คนละ ๑๔,๐๐๐ บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าเนินการก่อสร้างถึงเก็บน้ำพร้อมท่อส่งน้ำ และ ปรับพื้นที่ในการทำแปลงปลูกผัก โดยยึดหลักแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ทำกิน-ทำใช้ เหลือกินใช้ ทาน บริจาค และนำไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินตรา ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลง เมื่อเราสร้างผลิิตเองได้เท่ากับเรา ก็ไม่ต้องจ่าย ก็มีรายได้เพิ่มขึ้น และถือเป็นแหล่งเรียนรู้และสถานที่ศึกษาดูงานให้กับประชาชนโดยทั่วไป</p> <p>การเดินทาง : สามารถเดินทางเข้าสู่ตำบลได้ ๒ เส้นทาง คือ ทางหลวงแผ่นดินสายอำเภอกง ถึงอำเภอบ้าน เหลื่อม เป็นถนนลาดยางสภาพดี และทางหลวงแผ่นดินสายอำเภอกง ถึงอำเภอขามสะแกแสง เป็น ถนนลาดยางสภาพดี และมีถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเป็นสายหลักของตำบล จากบ้านหนองอ้ายอู้ก ถึงบ้าน โนนเต็ง ผ่านบ้านทองหลาง</p>	
๑. ผลิตรายณ์	
<p>๑.๒ อัตลักษณ์(เอกลักษณ์)</p> <ul style="list-style-type: none">- ลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรด้านค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช- อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสดมลพิษของสิ่งแวดล้อมได้ทางหนึ่ง- เกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ มีสุขภาพอนามัยดีเนื่องจกไม่มีการฉีดพ่นสารเคมี และมีรายได้เสริมให้กับครอบครัว <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ</p>	

๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน

- ผลผลิตที่ได้ ครอบครัวยุคแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนคือ ส่วนที่ ๑.บริโภคในครัวเรือน ส่วนที่ ๒.จำหน่ายในตลาด ๓.เอื้อเพื่อแบ่งปันให้กับคนในชุมชนแจกจ่ายเพื่อนบ้านสร้างประโยชน์แก่บุคคลอื่นโดย ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว
- เมื่อในชุมชนจัดงานที่เป็นสาธารณะประโยชน์ งานบุญ กิจกรรมส่วนรวมต่างๆ ก็เข้าไปมีส่วนร่วมโดยการแบ่งผลผลิตเข้าร่วมในงานต่างๆอย่างเสมอต้นเสมอปลาย
- แลกเปลี่ยนความรู้และให้คำแนะนำให้การปลูกพืชผักปลอดภัยกับผู้ที่มีความสนใจในภายในชุมชน อย่างสม่ำเสมอ

๒. กระบวนการผลิต

๒.๑ วัตถุประสงค์และส่วนประกอบ

- ความรู้ในงานเกษตร และการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ
- อุปกรณ์การเกษตร เช่น จอบ คลาด เครื่องพ่นปุ๋ยอินทรีย์ ฯลฯ
- ความชอบ ความเอาใจใส่ ความมีวินัย และสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง

๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

- การเตรียมแปลงปลูกผัก ปรับสภาพดิน
- การเตรียมเมล็ดพันธุ์พืช (คัดแยกเมล็ดพันธุ์ อาจแช่ในน้ำอุ่นเพื่อช่วยลดปริมาณเชื้อโรคที่ติดมากับเมล็ด)
- การปลูกผักควรเว้นระยะห่างพอดีไม่แน่นเกินไปเพื่อให้มีการระบายอากาศและเพื่อปรับสภาพแวดล้อมไม่ให้ก่อโรคระบาด
- ดูแลอยู่เสมอไม่ให้เกิดโรคและแมลง ให้แร่ธาตุที่เหมาะสมกับพืชแต่ละชนิด

๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต อยู่ที่การหมั่นดูแลเอาใจใส่ผลผลิตทุกขั้นตอน โดยเฉพาะการดูแลไม่ให้เกิดโรคและแมลงมาทำลายพืชผักเลือกใช้วิธีการที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมนุษย์และไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ยกตัวดังต่อไปนี้

- การใช้กับดักกาวเหนียว ใช้ในการควบคุมแมลงศัตรูพืช ได้แก่ เพลี้ยไฟ แมลงวัน ผีเสื้อกลางคืน ติดตั้งไว้ในแปลงผัก ทาบนวัสดุที่มีสีเหลือง เช่น แผ่นพลาสติก หรือกระป๋องน้ำมันเครื่อง
- การใช้กับดักแสงไฟจากหลอดนีออน หรือหลอดแบล็คไลท์ล่อแมลงกลางคืน เช่นผีเสื้อ หนอน กระจุกหอม หนอนกระทู้ผัก ให้มาเล่นไฟและตกลงในภาชนะที่บรรจุน้ำ
- ใช้พลาสติกหรือฟางข้าวคลุมแปลงปลูกผักเพื่อควบคุมปริมาณวัชพืชและรักษาความชื้นในดิน ทำให้ประหยัดน้ำที่ใช้รดแปลงผัก
- การใช้น้ำสะอาดมาผสมกับสารจับใบ นำมาใช้ควบคุมโรคและแมลง

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษบ้านหนองอ้ายอู้ก บ้านหนองบัวกระจาย

ประธานกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

นายบุญ บุญสิทธิศักดิ์

๓.๒ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

- ตลาดอำเภอคง
- ร้านค้าในหมู่บ้าน
- หมู่บ้านในตำบลโนนเต็ง

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านเกษตรกรรม	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
ภูมิปัญญาท้องถิ่น : เลี้ยงไก่ชน	
๑.๑ ประวัติความเป็นมา : นายทวีศักดิ์ พิมพ์กลาง ที่อยู่ ๘๗/๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา ด้วยความชอบในการเลี้ยงไก่พื้นบ้านในชุมชนเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพของครอบครัว โดยการประกอบอาชีพเลี้ยงไก่มาเป็นเวลานานประมาณ ๕ ปี และสร้างรายได้ให้กับครอบครัว โดยการขายพันธุ์ไก่ชน ตัวละ ๒,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาท แล้วแต่สายพันธุ์ของไก่ชน	
๑. ผลิตภัณฑ์	
๑.๒ อัตลักษณ์ (เอกลักษณ์)	
๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ	
๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน	
๒. กระบวนการผลิต	
๒.๑ วัตถุประสงค์และส่วนประกอบ	
๒.๒ ขั้นตอนการผลิต	
๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต	

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๒ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

- บ้านเลขที่ ๘๗/๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา
- เบอร์โทร ๐๖๒ - ๒๔๑๖๖๔๒

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านโภชนาการ	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลិតภัณฑ์	
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น : ขนมจีน</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา : เริ่มมาตั้งแต่ สมัยเด็กจกกระทั่งโตเป็นหนุ่มสาว พ่อแม่พาทำขนมจีนกินเป็นประจำ เมื่อแต่งงานมีครอบครัวจึงอาศัย ความจำ ความชำนาญ ที่เคยช่วยพ่อแม่ทำ นำมายึดเป็นอาชีพ ทำขนมจีนขายเลี้ยงครอบครัว โดยใช้วิธีที่พ่อแม่พาทำ แซ่ข้าว ตำเองโรยด้วยมือมากกว่า ๔๐ ปี ปัจจุบันยุคสมัยเริ่มเปลี่ยนแปลงมีเครื่องมือทันสมัยขึ้น ก็นำมาใช้ช่วย แต่การโรยขนมก็ยังคงใช้มือช่วย โรยเหมือนเดิม</p>	
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>๑.๒ อັตลักษณ์(เอกลักษณ์)</p> <ul style="list-style-type: none">- เส้นเหนียวนุ่ม- โรยขนมด้วยมือ <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ</p> <p>๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none">- มีงานต่างๆ ชุมชน ก็จะสั่งขนมจีนอุดหนุนกันในชุมชน- ช่วยเหลือบริจาคขนมจีนในช่วงมีงาน เทศกาลต่างๆ ในชุมชน	

๒. กระบวนการผลิต

๒.๑ วัตถุดิบและส่วนประกอบ

๑. ข้าวเจ้า (ข้าวนาปรัง) หรือภาษาชาวบ้านเรียกว่า ข้าวหนัก ชนิดของข้าวที่เลือก
๒. เกลือ
๓. น้ำ

๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

- นำข้าวเจ้าไปแช่ประมาณ ๓ วัน (ช่วงที่แช่ข้าวต้องนำข้าวมาล้างทุกวันให้ครบ ๓ วัน) เมื่อครบ ๓ วัน นำข้าวมาไม้เป็นแ่ง จากนั้นกรองน้ำออก เทใส่ถุงผ้า นำก้อนหินมาทับที่ถุงผ้า ทับไว้ประมาณ ๒ คืน
- นำแ่งออกจากถุงมาต้มแล้วนวดแ่งให้เหลว จากนั้นก็นำไปโรยเป็นเส้นลงในน้ำเดือด ตักเส้นแช่ลงในน้ำเย็น แล้วจับเส้นขมเรียงเป็นหัวลงในตะกร้าอย่างสวยงาม

๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

- ต้มแ่งแล้วนวดแ่งให้ได้ดี จะได้เส้นเหนียว
- การคัดเลือกข้าวที่นำมาทำต้องมียางเหนียวจะทำให้แ่งได้ดี เมื่อโรยขมออกมาเส้นจะเหนียวนุ่มไม่ขาด

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ : ชื่อกรรมการบริหาร

- นายหนาม เขียวกลาง

บ้านเลขที่ ๑๑/๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา

๓.๒ แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์

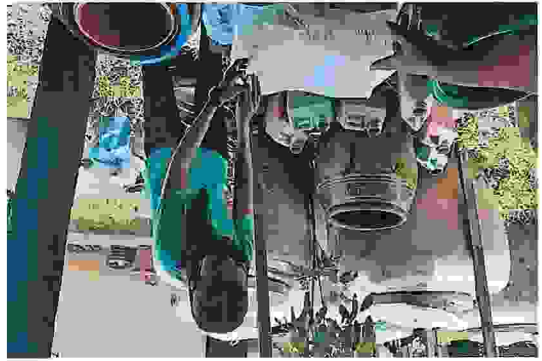
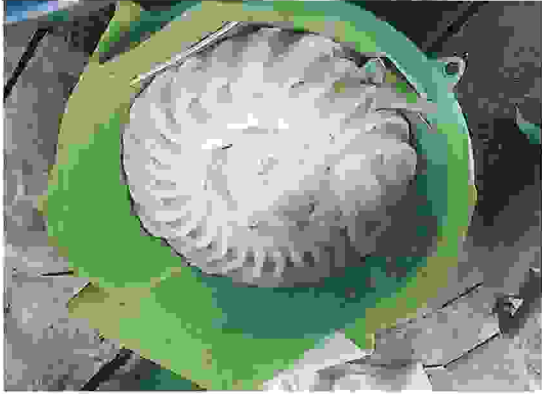
- ชุมชน หมู่บ้านใกล้เคียง
- ตลาดนัด

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านโภชนาการ	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
ภูมิปัญญาท้องถิ่น : การทำเส้นขนมจีน	
๑.๑ ประวัติความเป็นมา : นางสุวรรณี จงเสริมกลาง ที่อยู่ ๘๙/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา	
๑. ผลิตภัณฑ์	
๑.๒ อັตลักษณ์(เอกลักษณ์) - เส้นขาว เหนียวนุ่ม	
๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ	
๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน - เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน/โรงเรียน ฯลฯ	
๒. กระบวนการผลิต	
๒.๑ วัตถุประสงค์และส่วนประกอบ - แป้งสำเร็จรูป - หม้อสำหรับต้ม - แป้นพิมพ์เส้น	
๒.๒ ขั้นตอนการผลิต - นำแป้งมาปั้นเป็นก้อนเพื่อนำไปต้ให้สุกประมาณ ๓๐ นาที - นำแป้งที่ต้มสุกมาแช่น้ำเย็นไว้ประมาณ ๒๐ นาที - นำแป้งที่แช่ไว้เย็นแล้วเข้าเครื่องตีแป้งจนแป้งแตกเป็นเนื้อเดียวกัน - หลังจากนั้นนำแป้งมาใส่แป้นพิมพ์ที่เตรียมไว้เพื่อทำการโรยเส้นในน้ำร้อน ต้มจนสุกและนำเส้นขนมจีนออกมาแช่น้ำเย็น และจับเป็น (จับ) หรือเรียกว่าหัวขนมจีน ใส่ตะกร้าเล็กๆ ที่เตรียมไว้ โดยจำหน่าย กิโลกรัมละ ๒๕ บาท	
๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต	

បទធានា ២៣០ រដ្ឋបាល -
 ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងសុខាភិបាល -
 ក្រសួងស្ថាប័នសហគ្រាសស្រូវស្រែ ៣២

ឧបករណ៍ស្រូវស្រែ ៣២

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ด้านกองทุน	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตรายณ์		
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น : กลุ่มสวัสดิการกองทุนหมู่บ้านตำบลโนนเต็ง</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา : ก็คือ เรียกกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลโนนเต็ง ทั้ง ๑๒ หมู่บ้านมา ประชุมหาข้อคิดร่วมกันทำไมเราเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เราช่วยกันคิดว่าเมื่อรัฐบาลให้เงินมาเป็นทุนให้กู้ยืม เพื่อให้ประชาชนได้เอาไปประกอบการลงทุน ทำไร่นาเป็นส่วนมาก แล้วได้อามา ประกอบอาชีพหลายๆ อย่าง แล้วเมื่อสมาชิกกู้ยืมไป เมื่อสมาชิกได้เสียชีวิต เราจะได้เงินที่เป็นหนี้คืนมาอย่างไร เลยได้จัดเป็นสวัสดิการกองทุนหมู่บ้านตำบลโนนเต็ง</p>		
๑. ผลิตรายณ์		
<p>๑.๒ อັตลักษณ์(เอกลักษณ์)</p> <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ</p>		

๑.๓ ความสัมพันธ์กับชุมชน

โดยให้สมาชิกเข้ามาเป็นสมาชิกร่วมสวัสดิการกองทุนหมู่บ้านตำบลโนนเต็ง สมาชิกที่กู้ยืมเท่านั้น มาร่วมทั้งหมดเขตตำบล ซึ่งมีสมาชิกทั้งหมด ๑,๑๑๙ คน รายได้ตกลงเก็บเงินล่วงหน้า รายละเอียด ๑๒๐ บาท เป็นค่าสมัคร ๒๐ บาท เหลือเอาไว้จ่าย เมื่อสมาชิกเสียชีวิตแล้ว หัวละ ๑๐๐ บาท และ กรรมการจะหัก

๒. กระบวนการผลิต

๒.๑ วัตถุประสงค์และส่วนประกอบ

๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

เอาไว้ส่วนกลาง เป็นค่าบำรุง เช่น ค่ากรรมการผู้จัดเก็บ และเหลือจากนั้น จะมอบให้ทายาท ทำให้สมาชิกพึงพอใจกันทุกคน อีกอย่างกองทุนเราไม่หาย เมื่อสมาชิกเสียชีวิตกรรมการจะหักหนี้พร้อมทั้ง ดอกเบี้ย ในรายการสมาชิก

๒.๓ เทคนิค/เคล็ดลับในการผลิต

เป็นหนี้ เหลือหนี้มอบให้ทายาท ทำตัวอย่างแบบนี้ ทุนไม่หาย ตายไม่เป็นหนี้ ของสวัสดิการกองทุน หมู่บ้านตำบลโนนเต็ง

๓. ผู้ผลิต ผู้ประกอบการ

๓.๑ กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ : ชื่อกรรมการบริหาร

๑. นายทวี เกลี้ยงกลาง	ประธาน
๒. นางอุรา พิมพ์กลาง	รองประธาน
๓. นางสาววัลภา ไทธานี	เหรัญญิก
๔. นายจรูญ ขอพ่วงกลาง	เลขา
๕. นายนิวัฒน์ ตากีมนอก	กรรมการ
๖. นายสมนึก ใหญ่พุกซา	กรรมการ
๗. นายสนอง ยิงนอก	กรรมการ
๘. นายมิตร ผั่นกลาง	กรรมการ
๙. นางอนงค์ อักษรรุ่งเรือง	กรรมการ
๑๐. นายอภิสิทธิ์ ฤทธิบุรี	กรรมการ
๑๑. นายทวี ชื่อนอก	กรรมการ

រូបភាពទី១១១ ការ

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านกองทุน	กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่น : กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดบ้านทองกลาง หมู่ที่ ๓ ตำบลโนนเต็ง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา</p> <p>๑.๑ ประวัติความเป็นมา : ของกลุ่ม กลุ่มได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดยการทำประชาคมจากนั้นได้ตั้ง คณะกรรมการร่วมก่อตั้งจำนวน ๑๘ คน และได้ยืมเงินจากองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มเป็นเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชน โดยชำระ คืน ปีละ ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๕ ปี และรับสมัครสมาชิกพร้อมถือหุ้นๆ ละ ๑๐๐ บาท มีสมาชิก สมัคร จำนวน ๑๐ ราย และกลุ่มได้ดำเนินการเปิดกลุ่มฯ อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยนายองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง (นายกธีรยุทธ ศรีนอก) เป็นประธานในพิธีเปิดฯ</p>	
๑. ผลิตภัณฑ์	
<p>๑.๒ อັตลักษณ์(เอกลักษณ์) - ข้อดีของลักษณะเด่นของผลิตภัณฑ์ คือ วัตถุดิบหาง่ายมีอยู่ในท้องถิ่นและสามารถผลิตได้ไม่จำกัด จำนวน และสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรจึงทำให้ผลผลิตออกมานั้น ด้านการตลาดไปได้ด้วยดี</p> <p>๑.๓ มาตรฐานและรางวัลที่ได้รับ - รางวัล โครงการเครือข่ายผู้นำการพัฒนาปี ๒๕๕๘</p>	
	

๑.๔ ความสัมพันธ์กับชุมชน

- เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้เกษตรกร
- เพื่อเพิ่มผลผลิตของเกษตรกร
- เพื่อให้กลุ่มเกิดความรักความสามัคคีร่วมคิดร่วมตัดสินใจ
- ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน
- เพื่อผลผลิตของพืชที่ดี และถูกต้องทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๒. กระบวนการผลิต

๒.๑ วัตถุดิบและส่วนประกอบ

- มูลสัตว์
- กากน้ำตาล
- น้ำหมัก

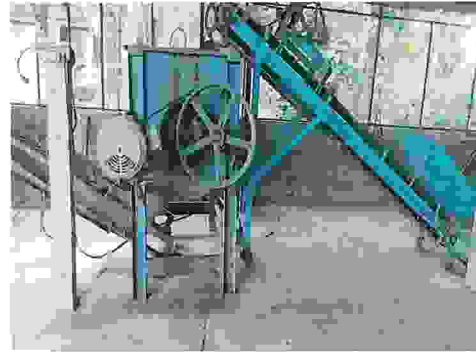
๒.๒ ขั้นตอนการผลิต

- นำวัตถุดิบคือมูลสัตว์ (ขี้วัว) มาหมักโดยใช้กากน้ำตาล และน้ำหมักชีวภาพลาดลงบนมูลสัตว์ หมักไว้ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน

- นำปุ๋ยที่หมักไว้ได้ที่ตากแดด

- นำปุ๋ยที่ตากแดดไว้มาบดด้วยเครื่องบดให้ละเอียดจากนั้นนำมาเข้าเครื่องผสมในอัตราส่วนที่กำหนดไว้ (ตามสูตร) เมื่อผสมเรียบร้อยแล้วนำมาเข้าเครื่องอัดเม็ด และนำไปฝังกลบไว้ในที่ร่ม บรรจุถุงเพื่อรอจำหน่ายต่อไป

แบบบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโนนเต็ง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

๑. ผลิตภัณฑ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น : ประเพณีท้องถิ่นการเลี้ยงผีศาลปู่ตา

๑.๑ ประวัติความเป็นมา : ประเพณีการเลี้ยงผีปู่ตาเป็นประเพณีความเชื่อของชาวอีสาน ที่มีความเกี่ยวพันต่อเนื่องกัน กล่าวคือก่อนจะมีการทำบุญช่าชะนั้นก็ต้องมีการเลี้ยงผีปู่ตาศีงก่อนในช่วงเดือน 6 เดือน 7 ทั้งสองประเพณีนี้เกิดขึ้นจากความเชื่อในเรื่องจิตวิญญาณ (Supernaturalism) ที่มีอำนาจเหนือธรรมชาติ ซึ่งคนทั่วไปมักเรียกว่า “ผี” [1] ความเชื่อเรื่องผีในสังคมท้องถิ่นของชาวอีสานมีอยู่อย่างแพร่หลายมีทั้งผีที่ร้ายและผีที่ดี ตัวอย่างของผีที่ร้ายก็ เช่น ปอบ กระสือ ซึ่งผู้คนกลัวและหาทางกำจัด ส่วนผีอีกประเภทคือผีดีนั้นผู้คนให้ความเคารพนับถือกราบไหว้บูชา เช่น ผีปู่ตา เจ้าพ่อ เจ้าแม่ หรือผีบ้านผีเรือน ที่มีความเชื่อว่าคอยปกป้องให้ความคุ้มครองคนในชุมชนนั้นๆ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ อันเป็นผลให้เกิดประเพณีที่เกี่ยวข้องกับผีคือประเพณีการเลี้ยงผีปู่ตาและประเพณีบุญช่าชะขึ้น

ผีปู่ตา

สมัยก่อนแทบทุกหมู่บ้านในภาคอีสานจะมี “ดอนปู่ตา” ซึ่งถือเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในชุมชน โดยมีความเชื่อว่าดอนปู่ตาเป็นที่อยู่อาศัยของผีบรรพบุรุษของหมู่บ้าน ปู่ตา หมายถึง วิญญาณของบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ปู่เป็นวิญญาณทางพ่อ ตา เป็นวิญญาณทางแม่ [๒] คนในชุมชน จึงปลูก ทุบ หรือ หอ ให้ผีปู่ตาศีง ซึ่งอาจจะมึรูปร่างแทนหรือไม่มีก็ได้ โดยถือว่าเป็นเขตพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์ ผู้ใดจะรุกรานหรือตัดต้นไม้แสดงวาจาหยาบคาย ไม่ได้ ดังนั้น ดอนปู่ตา จึงเป็นกลายเป็นป่าขนาดเล็กๆและเป็นพื้นที่ป่าสงวนของคนในชุมชนไปในตัว

ความเชื่อเรื่องผีปู่ตา

คนอีสานมีความเชื่อเรื่องผีปู่ตามานานแล้วถือว่าเป็นวิญญาณของบรรพบุรุษผู้ก่อตั้งหมู่บ้าน ความเชื่อดังกล่าวได้หยั่งลึกลงไปจิตสำนึกของลูกหลานในชุมชน และถือปฏิบัติติดต่อกันอย่างเคร่งครัดตลอดมา ผีปู่ตาเป็นผู้รักษาหมู่บ้านให้ชาวบ้านอยู่เย็นเป็นสุข อีกทั้งยังมีการบำหรือขอพรในกรณีต่างๆ ของคนในหมู่บ้าน ซึ่งชาวบ้านที่มาบ่าจะมีตั้งแต่เด็กนักเรียนจนถึงผู้สูงอายุทุกเพศทุกวัย การบนบานจะมีหลายอย่างเช่น การขอพรให้ตนเองประสบความสำเร็จในด้านการเรียน ค่าขาย หรือในการเดินทาง โดยหากสิ่งที่ตนเองบ้านั้นประสบความสำเร็จ ก็จะมีการแก้บนตามที่ได้กล่าวไว้ เช่น การบ่า ด้วยหัวหมู เป็ด ไก่ น้ำแดงหรือเหล้า หากเป็นเรื่องใหญ่ก็อาจจะถึงขึ้นมีการแสดงมโหรีสรรพ เช่น หมอลำ หรือภาพยนตร์ เลย์ทีเดียว[๓] นอกจากนี้ในทุกๆเดือน ๖ (พฤษภาคม)[๔] จะมีการทำบุญเลี้ยงผีปู่ตาเป็นประจำทุกปี โดยพิธีกรรมทั้งหมด ตั้งแต่การบ่าหรือการเซ่นไหว้ต่างๆต้องผ่าน เฒ่าจ้ำหรือกระจ้ำ ซึ่งเป็นผู้ติดต่อทางจิตกับผีปู่ตา ในกรณีที่มิคนในชุมชนทำในสิ่งที่สมควรผีปู่ตาจะแสดงให้เห็นโดยการไปสิง หรือเข้าเฒ่าจ้ำ เฒ่าจ้ำจะมีอาการสั่นแล้วพูดอะไรออกมาชัดเจนว่าใครทำอะไรผิดผีปู่ตา ให้รีบแก้ไขโดยการนำดอกไม้ ธูปเทียน ไปบอกกล่าวเพื่อขอขมา[๕]

พิธีเลี้ยงปู่ตา

พิธีเลี้ยงศาลปู่ตาหรือชาวบ้านเรียกว่าพิธีเลี้ยงบ้าน จะทำกันในวันพุธแรกของเดือน ๖[๖] เฒ่าจ้ำจะประกาศให้ลูกบ้านเตรียมข้าวปลาอาหาร และให้อาหมั้นคามัดแหนวัว ควาย เป็ด ไก่ และคน ให้ครบตามจำนวนของแต่ละครอบครัว โดยนำไปรวมกันบริเวณพิธีที่ดอนปู่ตา จากนั้นเฒ่าจ้ำก็จะเป็นผู้นำประกอบพิธีเลี้ยงทายดินฟ้าอากาศรวมทั้งเหตุเภทภัยที่อาจเกิดขึ้นกับหมู่บ้าน หลังเสร็จพิธีดังกล่าวชาวบ้านก็จะแบ่งข้าวปลาอาหารไปกินเพื่อเป็นสิริมงคล

การเลี้ยงทาย

หลังจากการทำพิธีเลี้ยงปู่ตาเสร็จจะมีการเลี้ยงทายฟ้าฝนขึ้น ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันไปในแต่ละชุมชน เช่นการจุดบั้งไฟ ถอดครางไก่ และแหกมัดไม้วา เป็นต้น บางแห่งก็จัดเป็น ๓ ชุดคือ เลี้ยงฝน เลี้ยงคน และเลี้ยงควาย/สัตว์เลี้ยง[๗] ซึ่งในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไป

๑. ผลิตภัณฑ์

